

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

ІНЖЕНЕРНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ

Спеціальності (спеціалізації):

6.170201 «Цивільний захист»

6.170201 «Цивільний захист» (спеціалізація - інженерне забезпечення саперних, піротехнічних та вибухових робіт)

6.170201 «Цивільний захист» (спеціалізація - експлуатація телекомунікаційних систем та мереж)

Освітній ступінь: бакалавр.

Мета

Надбання здобувачами вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок з нормативно-технічної роботи підрозділів ДСНС України та служб цивільного захисту щодо виявлення порушень нормативних вимог з забезпечення безпеки під час проектування, приймання об'єктів до експлуатації.

Завдання

Визначення ролі і місця підрозділів ДСНС України у забезпеченні безпеки населення та територій під час виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Вивчення нормативних документів з питань проектування, будівництва та експлуатації захисних інженерних споруд, а також цивільних споруд з урахуванням їх поведінки в умовах надзвичайних ситуацій. Вивчення методики перевірки відповідності інженерно-технічних рішень в будівлях та спорудах до нормативних вимог.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

Знати:

- роль і місце підрозділів ДСНС України в забезпеченні безпеки населення та територій під час виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;
- основні напрямки нормативно-технічної роботи;
- систему нормативних документів щодо захисту населених пунктів, промислових та інших об'єктів від чинників надзвичайних ситуацій;
- методику перевірки відповідності інженерно-технічних рішень в будівлях та спорудах нормативним вимогам.

Уміти:

- застосовувати вимоги нормативних документів з питань безпеки в проектуванні,
- будівництві та експлуатації будівель та споруд;

- аналізувати небезпеку будівель та споруд, розробляти заходи щодо їх захисту;
- кваліфіковано застосовувати отримані знання в практичній діяльності;
- оцінювати відповідність конструкцій, будівель та споруд до вимог стійкості в умовах надзвичайних ситуацій;
- кваліфіковано рекомендувати технічні рішення щодо підвищення стійкості будівельних конструкцій.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти:

- здатність до аналізу і синтезу норм законодавства з питань забезпечення безпеки населення та територій в умовах надзвичайних ситуацій.
- уміти аналізувати й оцінювати потенційну небезпеку об'єктів господарювання для людини й навколишнього середовища, пропонувати рішення, щодо її зниження.
- уміти спілкуватися з керівниками підприємств та райдержадміністрацій, експертами проектних установ та організацій.
- здатність застосовувати нормативно-правові основи професійної роботи
- розробляти та надавати пропозиції (рекомендації) з підвищення рівня безпеки об'єктів у разі дії на них відповідних негативних факторій небезпечних явищ.
- уміти здійснювати розрахунки заходів щодо підвищення рівня захисту населення та територій у разі виникнення аварії чи стихійного лиха.
- здатність розуміти особливості державного регулювання методологію підходів в Україні, забезпечення безпеки населення та територій від надзвичайних ситуацій.
- здатність формулювати особисту думку та доказово представити точку зору щодо управлінських дій на певній території
- здатність використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички у підготовці документів щодо забезпечення захисту населення та територій від наслідків надзвичайних ситуацій.
- бути готовим застосовувати методи прийняття рішень в умовах обмеженого часу та ризику.
- здатність використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички у професійній діяльності
- уміти діяти під час ліквідації та локалізації надзвичайних ситуацій пов'язаних з неконтрольованими вибухами на арсеналах, базах та складах зберігання ВНП та вибухових матеріалів;
- здатність перевіряти охорону праці та пожежну безпеку на арсеналах, базах та складах зберігання ВНП та вибухових матеріалів.

Методи контролю

Для оцінки знань здобувачів вищої освіти використовується поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському та практичному занятті методом опитування або складанням процесуальних документів. У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти виконують дві модульні контрольні роботи. Підсумкова форма контролю – екзамен (диференційований залік).

Рекомендована література

Базова

1. Кодекс цивільного захисту України: Закон України від 02.10.2012 р. № 5403-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>.
2. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану» від 16.03.2000 р. № 1550-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1550-14>.
3. Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» від 18.01.2001 р. № 2245-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2245-14>.
4. Про затвердження Положення про паспортизацію потенційно небезпечних об'єктів: наказ МНС України від 18.12.2000 р. № 338 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0062-01>.
5. ДБН В.1.2-4-2006 Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони)
6. ДБН Б. 1.1-5:2007 Друга частина. Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) на мирний час у містобудівній документації.
7. ДБН В.1.1-12:2006 Защита от опасных геологических процессов, вредных эксплуатационных влияний, от пожара. Строительство в сейсмических районах Украины.
8. ДБН В 360–92**. Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень.
9. ДБН В.2.3-4-2000 Споруди транспорту. Автомобільні дороги
10. ДБН В.1.1-5-2000 Будинки і споруди на підроблюваних територіях і просідаючих ґрунтах.
11. ДБН В.1.1-3-97 Інженерний захист територій, будинків і споруд від зсувів та обвалів. Основні положення
12. СНиП 2.06.15-85 Инженерная защита территории от затопления и подтопления.
13. ДБН В2.2.5-97 Захисні споруди цивільної оборони, Держмістобудування.- К.,1997.
14. ДБН А.3.1-9-2000 Прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом захисних споруд цивільної оборони та їх утримання, Держмістобудування.- К.,2000.
15. Класифікатор надзвичайних ситуацій ДК 019:2010. – К.: МНС України, 2010. – 178 с.
16. Васильченко О.В. Будівельні матеріали та їх поведінка в умовах високих температур: Навчальний посібник Харків: АПБУ, 2001.– 166 с.
17. “Керівництво з підривних робіт” РПР-69 стор. 145-155, 364-365, 371-372.
18. Інженерний захист населення та територій : Навч. посіб. / О.О. Островерх, О.В. Савченко, Є.І. Стецюк . – Х. : НУЦЗУ, 2014 . – 380 с.

Допоміжна

19. Ю.В.Столяр, Янов А.Г. VII при ПДАТА 2001р Курс лекцій “Теоретичні основи реагування на надзвичайні ситуації. II розділ – “Надзвичайні ситуації природного характеру”.
20. Щоботов В.М. Цивільна оборона: Навчальний посібник. — Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. — 438 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>
2. <http://www.dsns.gov.ua/>

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Залік

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий екзамен	Сума
Змістовий модуль №1						28	100
Т1.1	Т1.2		Т1.3		Т1.4		
4	4		4		4		
Змістовий модуль № 2				Модульна контрольна робота 1			
Т2.1	Т2.2	Т2.3	Т2.4	Т1.1-2.4			
4	4	4	4	10			
Змістовий модуль №3		Змістовий модуль № 4			Модульна контрольна робота 2		
Т3.1	Т3.2	Т3.3	Т3.4	Т3.5	Т3.1-3.5		
4	4	4	4	4	10		

Екзамен

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий залік	Сума
Змістовий модуль № 5	Змістовий модуль №6	Змістовий модуль №7	Змістовий модуль №8	Змістовий модуль №9		24	100
Т4.1	Т4.2	Т4.3	Т4.4	Т4.5			
4	4	4	4	4			
Змістовий модуль №10	Змістовий модуль №11			Змістовий модуль №12	Модульна контрольна робота 3		
Т5.1	Т5.2	Т5.3	Т5.4		Т4.1.-5.4		
4	4	4	4		10		
Змістовий модуль №13		Змістовий модуль №14			Модульна контрольна робота 4		
Т6.1	Т6.2	Т6.3	Т6.4	Т6.5	Т6.1.-6.5		
4	4	4	4	4	10		

Т1.1, Т1.2 ... Т12 – теми змістових модулів.

3 бали – відповідь “відмінно”

2 бали – відповідь “добре”

1 бал – відповідь “задовільно”

1 бал – якісне, змістовне доповнення (1 або кілька, але не більше за суму на тему)

1 бал – участь у дискусії, обговоренні проблеми (1 або кілька, але не більше за суму на тему)

1 бал – змістовне, проблемне питання доповідачу (1 або кілька, але не більше за суму на тему)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
65-79	C		
55-64	D	задовільно	
50-54	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни